

Візитна картка проектно-орієнтованого управління підприємством

Данило Курбанов

*аспірант кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
email: KurbanovDS@krok.edu.ua,
ORCID: 0009-0002-6014-2556*

Олександр Сумець

*д-р екон. наук, професор кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: sumets.alexander@gmail.com,
ORCID: 0000-0002-7116-3857*

Актуальність. Ринкове середовище, яке досить інтенсивно змінюється, вимагає нових підходів до управління бізнесу та організацій, які його реалізують. Дослідники констатують, що проектування бізнесу і перехід до проектно-орієнтованих підприємств, організацій є на цей момент часу глобальною тенденцією розвитку світової співдружності [5]. І в таких умовах бізнес породжує потребу в змінах організаційної культури і технологіях управління.

Проектне управління як нова організаційна культура і технологія надає можливість перейти від окремих проектів і програм через проектно-орієнтовані організації до проектно-орієнтованого суспільства в цілому. Широкі можливості, що визначаються як «універсальні властивості» проектної діяльності, дозволяють визнати проектно-орієнтований підхід до управління перспективним інструментом не лише вирішення актуальних економічних проблем, а й доволі ефективним інструментом управління соціально-економічним розвитком регіонів і суспільства в цілому. Саме цим і зумовлюється актуальність досліджуваного питання і його цінність для бізнесу.

Аналіз літературних джерел за досліджуваним питанням. Концепція проектно-орієнтованого управління ґрунтується на базі знань з управління проектами. На заході проектний менеджмент достатньо давно виокремився в окрему науку та є загальноприйнятною практикою ведення бізнесу. В Україні підходи проектного менеджменту застосовуються передусім в ІТ-галузі, але останнім часом маємо тенденцію до впровадження і в інших сферах, наприклад на вітчизняних фармацевтичних підприємствах.

Серед значущих робіт, в яких розглядаються питання впровадження проектно-орієнтованого управління на підприємствах, особливої уваги заслуговують публікації наступних вчених: Є. Антипенко [1], С. Бушуєва [2, 7], В. Воронкової [3], І. Новаківської [4], С. Павлової [5], Є. Антипенко [8], А. Швидиної [9] та інших.

Однак, не дивлячись на чисельну кількість публікацій, теоретико-методологічна база проектно-орієнтованого підходу до управління організаціями на цей момент часу сформована не повністю. Особливої уваги потребує вивчення перспектив переходу більшої кількості вітчизняних підприємств, фірм і компаній від функціональної, та інших застарілих систем управління, до

проектно-орієнтованої організації.

Метою дослідження є опис ключових характеристичних моментів проектно-орієнтованого управління, які складають фундамент теоретико-методологічної бази останнього.

Викладення основного матеріалу дослідження. Візитна картка будь-якого напрямку в загальній теорії менеджменту складається з таких елементів як: професійне тлумачення поняття, ціль, задачі, спрямованість, значущість, необхідність впровадження.

У сучасній фаховій літературі проектно-орієнтоване управління розглядається як насамперед управлінський підхід, при якому окремо взяті замовлення і завдання, що вирішуються в рамках діяльності організації (підприємства, фірми чи компанії), розглядаються як окремі проекти, до яких застосовуються принципи і методи управління проектами. То ж у даному випадку будь-яка організація переміщується в ранг проектно-орієнтованої.

Визначення проектно-орієнтованої організації варіюється. Проте ключовим моментом є той, що така організація володіє усіма внутрішніми та зовнішніми ресурсами, індивідуальними функціями, до яких можна віднести такі як науково-дослідні розробки, виробництво, продаж та ін.

Основною метою впровадження проектно-орієнтованого управління є покращення керованості організації в складних умовах, таких як конкуренція, обмеженість у часі, зниження фінансової стабільності тощо.

Впровадження проектно-орієнтованого управління на підприємстві надає ряд широких можливостей. Провівши аналіз наукових досліджень, вважаємо, що проектно-орієнтоване управління [6]:

- надає можливість гнучко і швидко змінювати структуру організації: виходити на нові ринки з новими продуктами, виявляти і виводити зі складу організації неефективні підрозділи;
- дозволяє підвищувати рентабельність проектів, за рахунок зниження витрат на їхнє виконання та подальше управління, а значить підвищувати ефективність бізнесу в цілому;
- забезпечує виконання тільки вигідних (доцільних) для організації проектів;
- надає можливість істотно підвищувати результативність незадіяних безпосередньо в проектній діяльності підрозділів та окремих фахівців;
- дозволяє максимально оптимізувати портфель проектів і зорієнтувати його на цілі і стратегії організації;
- знижує ризики і невизначеність при виконанні нових для організації проектів;
- забезпечує більш ефективну і продуктивну роботу організації завдяки виробленню кращих поведінкових принципів у системі менеджменту і виконавців проектів;
- надає можливість виконувати більшу кількість проектів за той же час шляхом оптимізації розподілу ресурсів;
- підвищує конкурентоспроможність організації (фірми, підприємства, чи

компанії) у цілому.

Висновки.

1. Використання проектно-орієнтованих систем управління в сучасному бізнесі дозволяє суттєво підвищити керованість бізнес-процесів в організації, забезпечує гнучкість та швидкість в прийнятті рішень, спрощує проведення аналізу економічної діяльності та сприяє розробці та виведенню на ринок інноваційних продуктів.

2. В основі проектно-орієнтованого управління як нової парадигми організаційного мислення, лежить принципово нова комунікативна парадигма в сфері управління організацією.

3. Проектно-орієнтований підхід в управління організацією значно спрощує залучення закордонного капіталу до реалізації проектів. Іноземні інвестори звикли мати справу із показниками ефективності та іншими інструментами, які використовуються в проектному менеджменті. То ж використання проектно-орієнтованого управління сприятиме подальшій інтеграції Українського бізнесу у світове співтовариство.

Ключові слова: Підприємство, проектно-орієнтоване управління, переваги.

Список використаних джерел

1. Антипенко Є. Ю. Проектно-орієнтована організаційна структура управління ланцюгами поставок як метод підвищення конкурентоспроможності підприємства / Є. Ю. Антипенко, О. В. Воронцова // Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1 : Економіка. - 2013. - Вип. 2. - С. 109-113. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NvChdieu_2013_2_17.
2. Бушуев С.Д. Современные подходы к развитию методологий управления проектами / С.Д. Бушуев, Н.С. Бушуева // Управління проектами та розвиток виробництва: Зб.наук.пр. – Луганськ: вид-во СХУ ім. В.Даля, 2005 - №1(13). - С. 5-19. Режим доступу: <http://www.pmdp.org.ua>.
3. Воронкова В. Г. Концепція розвитку проектно-орієнтованого бізнесу в умовах цифрової трансформації до Smart-суспільства / В. Г. Воронкова, Т. П. Романенко, Р. Андрюкайтене // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2016. - Вип. 67. - С. 13-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpvgvzdia_2016_67_3.
4. Новаківський І. І. Проектно орієнтована система управління як ціль еволюції проектного менеджменту. Проблеми економіки та управління: вісник Національного університету «Львівська політехніка». Львів: НУ «Львівська політехніка», 2009. 640. С. 163-174.
5. Павлова С. І. Проектно-орієнтовані організації як розвиток методів управління підприємством. Вісник ЖДТУ. 2016. №4 (78). С. 170-177.
6. Сумець О. М. Проектно-орієнтоване управління організацією: навч. Посібник. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2022. 166 с.
7. Формула та напрями наукових досліджень зі спеціальності «Управління проектами та програмами» / С.Д. Бушуєв., В.Д. Гогунський., І.В. Кононенко. Управління проектами: стан та перспективи : зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф. Миколаїв : НУК, 2012. С. 28 – 31.
8. Антипенко Є. Ю., Воронцова І. О. Проектно-орієнтована організаційна структура управління ланцюгами поставок як метод підвищення конкурентоспроможності підприємства. Науковий вісник ЧДІЕУ. № 2 (18). 2013. С. 109–113.

9. Швиндина А. А. Особенности управления проектно-ориентированной организацией. Управління проектами та розвиток виробництва : Зб. наук. пр. Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2011. № 3 (39). С. 10.